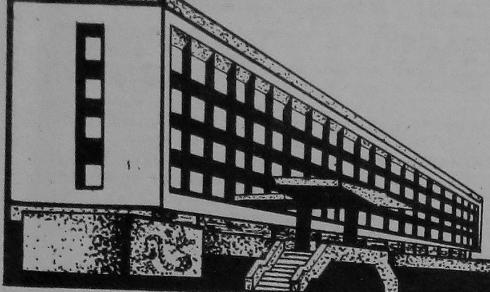

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 33 (633)

Субота 6 снежня 1986 года.

Газета заснована ў верасні
1969 года.

Выходзіць раз у тыдзень

Цена 2 коп.

НА ПАДЫХОДЗЕ- СЕСІЯ

На календары — снегань. Ідея апошні месеці года. Ён для кожнага чалавека мае асаблівы сэнс. Падводзіца вынікі работы, усіго адзейсненага, што намічалася на год.

Бягучы месяц па-свойму асабліві і для студэнтаў. Ён апошні перад зімовай залікова-экзаменцыйнай сесіяй. Таму для кожнага павінен стаць самым важным. Неабходна своечасова ліквідацыя прафесійных ведаў, з усёй сур'ёзнасцю падрыхтавацца да адказных выпрабаваній — заликаў, экзаменаў, вытынанкаў іх паспяхова.

Поўная мабілізацыя сіл у гэтыя дні — задача не толькі студэнтаў, але і выкладчыкаў, кафедр. Узвесьня пастіховасці адлюструе працу ўсіх. Першы семестр мае свае адметнасці. Студэнтам давялося затрапіць цэлы месяц на сельгасработы. Засвойваць вучэбную праграму неабходна было з большым напружаннем. Тут трэба ўлічыць і яшчэ адну акаличнасць: у адпаведнасці з перабудовай вышэйшай школы сёлета ва ўніверсітэце на ўсіх курсах зменшана колькасць аўдыторных заняткаў. Больш часу адводзілася на самастойную падрыхтоўку студэнтаў. Сістэма кантролю за ёй яшчэ не выпрацавана. Як праходзіла вучальная самападрыхтоўка студэнтаў кожнага факультэта, гаварыць пакуль што цяжка. Але гэта пытанне вельмі важнае і з яго падыхода треба аднесціся з поўнай адказнасцю. Самападрыхтоўку студэнтаў ні ў якім разе нельга пусціць на самацёк.

Добрай традыцыі ва ўніверсітэце сталі грамадскія экзамены для першакурснікаў па найбольш складаных дысцыплінах. Іх праводзяць студэнты старэйшых курсаў, выдатнікі. Міктым, у гэты добрый спрабе назіраюцца на сцярожжаючыя факты. Спашлемся на такі прыклад. На эканамічным факультэце нядайна быў праведзены грамадскі экзамен па вышэйшай матэматыцы. На здэшлінне, усім першакурснікам, акрамя трох чалавек, былі выстаўлены добрыя і выдатныя адзнакі. Даныя ж мініяльных гадоў сведчань, што на сапраўдных экзаменах малюнак быў зусім іншым. Многія студэнты мелі па гэтым дысцыпліні не здавальняючыя і здавальняючыя адзнакі. Адсюль вывад: не трэба ствараць на грамадскім экзамене атмасферу празмернай дабрадушнасці, павярхонага апытания. Наадварот, тут неабходны прынцыпіваласць і больш строгая патрабавальнасць. Пасля грамадскага экзамена першакурснікі не павінны самасапакіўваць, расхалоджваць, а яшчэ з большай настойлівасцю і глыбіней засвойваць вучэбны курс па здаваемай дысцыпліні. Толькі ў такім выпадку можна дасягнучы жаданія выніку.

Падрыхтоўка да зімовай заліковы-экзаменцыйнай сесіі цяпер павінна стаць у цэнтры ўвагі ўсіх дэканатаў, кафедр, партыйных, камсомольскіх, прафсаюзных арганізацій. Ва ўсіх нас — адна задача: рыхтаваць высокакваліфікаваных спецыялістаў. На гэтым шляху нельга дапусціць збою, браку ні ў адным звязне.

7-ія СНЕЖНЯ-ВЫБАРЫ

ДАСТОЙНЫЯ КАНДЫДАТЫ

У гэтую нядзелью па Авіяцыйнай выбарчай акрузе № 149 і Кіраўскай выбарчай акрузе № 179 адбывацца выбары ў раённы Савет народных дэпутатаў Цэнтральнага раёна г. Гомеля.

У працоўных калектывах кандыдатамі ў дэпутаты раённага Савета па Авіяцыйнай выбарчай акрузе № 149 вылучаны манежнік — першы намочнік капитана цеплахода рачнога порта «Гомель» **ЛУКАШ Аляксандр Мікалаевіч**, па Кіраўскай выбарчай акрузе № 179 — пукраціца кандытарскай фабрыкі «Спартак» **ЯРМАШУК Тацціна Васільевіч**.

Выбары будуть праходзіць у вучэбных карпусах № 1 і № 2 нашага ўніверсітэта. Ім папярэднічала адпаведная падрыхтоўка і агітацыйна-масавая работа.

На гэтым тыдні ва ўніверсітэце праходзілі сустэречы выбарчыкі з кандыдатамі ў дэпутаты. Выступілі

прадстаўнікі працоўных калектываў, давераныя асобы. Яны характарызувалі А. М. Лукаша і Т. В. Ярмашука як дастойных кандыдатаў у дэпутаты народных органаў самаўладдзі.

Выступішыя на сустэречах з выбарчыкамі А. М. Лукаш і Т. В. Ярмашуку паддакавалі за аказанае дазвіні і запэўнілі, што апраўдаюць яго сваёй наястомнай працай і добрасумленнем выкананнем дэпутацкіх паўнамоцтваў.

У ДЗЕНЬ ВЫБАРАЎ АДНАДУШНА АДДАДЗІМ СВАЕ ГАЛАСЫ ЗА КАНДЫДАТАЎ У ДЭПУТАТЫ РАЁННАГА САВЕТА — А. М. ЛУКАШ И Т. В. ЯРМАШУК — ДАСТОЙНЫХ ПРАДСТАЎНІКОЎ НЕПАРУШНАГА БЛОКУ КАМУНІСТАЎ И БЕСПАРТНЫХ!

Працоўны семестр працягваецца

НА ГАЗЕТНЫМ КОМПЛЕКСЕ

Сёння ўжо цяжка называць тыя галіны народнай гаспадаркі, дзе б студэнты не прыкладалі свае руکі, не выкарстоўвалі іх маладым творчая энергія. Значна пашырыліся межы працоўнага семестра. Цяпер ён працягваецца і для байдой атрада — студэнтаў 1—3 курсаў. Большаяць з іх ужо прайшлі школу студэнцічных будаўнічых атрадаў. Рабіты другі тыдзень заняткі на бетонных работах. Пранаўпец пасля заняткаў па чатырох гадзін штодзённа. Прыклад стараннісці паказваюць каманды атрадаў Пётр Пятроўскі, а

не прамысловага вузла нашага горада.

Байшамі атрада стала 20 юнікоў — студэнтаў 1—3 курсаў. Большаяць з іх ужо прайшлі школу студэнцічных будаўнічых атрадаў. Рабіты другі тыдзень заняткі на бетонных работах. Пранаўпец пасля заняткаў па чатырох гадзін штодзённа. Прыклад стараннісці паказваюць каманды атрадаў Пётр Пятроўскі, а

хайл Трухан і іншыя байды.

Аб'ём работ на важным аб'екце вызначан для атрада пакуль што да 25 снежня — да пачатку зімовай заліковы-экзаменцыйнай сесіі. Па заканчэнні яе будучыя эканамісты плануюць прадоўжыць работы на газетным комплексе, унесці свой пасыльны ўклад у тое, каб своечасова здаць яго ў эксплуатацыю.

(Наш кар.)

ХУТКА — САМАСТОЙНАЯ ПРАЦА

Розныя пачуцці аб сваіх першай студэнцічных сесіях. Той, хто засталося з вялікай стараннісцю. Гэта прыносіла свой падыскі з'явіцца наўмы выкладанія роднай мовы і літаратуры, узўненасць у свае веды і сілы.

Алена Фокіна — пачынкаўніца аддзялення беларускай і рускай мовы і літаратуры. Студэнтка педагогам дэканата марыла яшчэ са школьнага гадоў. Яе мара ажыццяўляеца. Нядайна Алена праходзіла педагогічную практику ў гомельскай СШ № 44. Да кожнага самастойнага ўроку яна рыхтавалася з вялікай стараннісцю.

Гэта прыносіла свой падыскі з'явіцца наўмы выкладанія роднай мовы і літаратуры, узўненасць у свае веды і сілы.

На ЭДЫМКУ: А. Фокіна ў час падрыхтоўкі да чарговых заняткаў.

Фота Л. Акінчыц.

СКАРБНІЦА ВЕДАЎ

Бібліятэка нашага ўніверсітэта налічвае ў сваіх фондах больш 765 тысяч экземпляраў разнастайнай літаратуры. Яна — адна з самых багатых на Гомельшчыне. Штогод яе фонды павялічваюцца не менш як на 40 тысяч кніг.

Значна прыбавілася ў бібліятэцы літаратуры за апошнія дні. Па традыцыі арганізавана яе выстаўка-прагляд. Узве студэнтак, выкладчыкі і супрацоўнікі ў холе другога паверха галоўнага корпуса прадстаўлена палітычна, мастацкая, наўкуовая, вучэбная і дапаможная літаратура. Тут ёсьць наўкі па марксізму-ленінізму, народнай адукцыі, гісторыі, эканоміцы, матэматыцы, фізіі, біялогіі, сельскай гаспадарцы, мовазнавству і літаратуразнаўству, іншых галінах ведаў, творы вядомых беларускіх і савецкіх аўтараў.

3 УЗНАГАРОДАЙ!

У сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння, за плённую наўку-педагагічную работу і актыўную грамадскую дзеянісць даецца кафедры агульнай фізікі СТРЫЖНЕУ Уладзімір Сямёновіч узнагароджані Ганаровай граматай рэктората, парткома і прафкома ўніверсітэта.

У сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння, за плённую педагогічную работу і актыўную дзеянісць па ваенна-патрыятычнай і камуністичнай выхаванню студэнцікі моладзі асістэнт кафедры наўкувога камунізму ЮФЕРАЎ Віктар Васільевіч узнагароджані Ганаровай граматай рэктората, парткома і прафкома ўніверсітэта.

ВІНШУЕМ!

Рэкторат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, наўкувога-даследчы сектара, даканат фізічнага факультэта, кафедра металагіі горача візуючыя старшыя наўкувога супрацоўніка галіўской наўкувога-даследчай лабараторы «Сінтэз» ЯЛКЕВІЧА Віктара Антонавіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата тэхнічных наўук.

АБ ВЕЧАРЫ ПРАЦОЎНАЙ СЛАВЫ

13-га снежня ў актовай зале адбывацца традыцыйны вечар працоўнай славы ўніверсітэта. Ён стане своеасаблівым аглядам дасягненняў студэнцічных атрадаў ГДУ ў першым годзе XII пяцігодді.

У праграме — справаўдзача штаба

працоўных спраў па выніках работы ў 1986 г., узнагароджанне пераможцаў сцяжністнага спаборніцтва, дыскаўтэка.

Пачатак вечара — у 18.30.
КАМІТЭТ ЛКСМВ, ШТАБ ПРАЦОЎНЫХ СПРАЎ.

Абмен волытам

На працягу многіх гадоў спаборнічакі паміж сабой працоўныя трох суседніх абласцей — Бранскай, Гомельскай і Чарнігіўскай з распушлік-сіясцёў: РСФСР, Беларусі і Украіні. Абмен волытам, укаранене ў вытворчасць і практику жыцця ўсяго новага, перадавога дазваляе больш паспехова вырашчаць задачы эканамічнага і сацыяльнага развіцця, камуністычнага будаўніцтва.

На мінулым тыхдні ў г. Бранск да сваіх калег упершыню выезджала група рэдактараў і работнікаў шматтыражных газет. Гэта паездка была арганізавана гармокам КПБ і надаўга застанецца ў памяці яе ўзделальніку.

Ужо пры ўездзе ў Бранск камунічнанам была наладжана п'яцілінейная сістэма. Традыцыйныя хлеб-солі, кветкі — прайвленне сапраўднай гасціннасці. Нам урумылі сімвалічны ключ ад горада на Дзясяне, які лягася адзначыў сваё тысячагоддзе і мае надзвычай цікавую і багатую гісторыю.

На другі дзень па прыбыцці ў Бранск у гарадскім камітэце партыі з прадстаўнікамі

ДЛЯ СЯБРОЎ НЯМА САКРЭТАЎ

шматтыражнай прэзы систрэлілася сакратар ГК КПСС А. І. Мядзведзеў. Яна расказала пра горад, яго былое і сучаснае, аб сёняшніх планах і праблемах, ролі друку, у прыватнасці шматтыражных газет, у іх ажыццяўленні, аб партыйным кіраўніцтве, сродкамі масавай інфармацыі, адказала на пытанні.

Затым гості наведалі цікавічыя іх прадпрыемствы і установы, дзе ёсьць свае шматтыражныя газеты.

Па колькасці жыхароў, свайму эканамічнаму патэнцыялу Бранск, адзін з буйнейшых гарадоў Нечарназем'я, знаходзіцца амаль на адным узроўні з Гомелем. Тут калі 80 прадпрыемстваў. Прадукцыя многіх з іх широка вядома не толькі ў нашай краіне, але і далёка за яе межамі. Тут значна насычаны шматтыражны друк: выходзіць 15 газет (у Гомелі — 9).

Бранск — горад моладзі, студэнцтва. Спецыялістай з вышэйшай адукцыяй рыхтуючы педагогічны, ордена Пра-

цоўнага Чырвонага Сцяга тэкнічнага, ордена «Знак Пашаны» інстытут транспартнага машынабудавання і сельгаснайсці, філіял аднаго з маскоўскіх інстытутаў. У першых трох з назаваных ВНУ ёсьць свае шматтыражныя газеты. Даволі разглінаваная сетка сіядніх спецыяльных навучальных установ, ПТВ.

З рэдактарамі шматтыражнай газеты «Сігнал» — БелІЧТу Л. А. Лысенка мы перш за ёсць разумела, што віліся работай студэнціх шматтыражак. З гэтай мэтай наведалі Бранскі дэпартамент педагогічнага інстытута імя акадэміка І. Г. Пятроўскага. Тут азнаёміліся з работай рэдакціі газеты «Учитель», рэдактарам якой з'яўляецца волынскі журналіст У. В. Ярэшчанка, былі прыняты ў парткоме, пасікаўшіся дзеянісцю камасовская і прафсаюзная камітэтай некаторых грамадскіх фарміраванняў — факультета грамадскіх прафесій, клуба інтарнатаўнай дружбы і

інш.

У інстытуце шмат павучальнае. Тут многіе робіцца для ўкаранення студэнцікага самаіравання, паўсяднай ўзорны парадак, з густам аформленіем нагледнай агітациі, на ўсіх факультэтах укаранена вытворчая гімнастыка, якая праводзіцца ў вучэбных аудыторыях.

У Бранску мы абмяняліся з БелІЧТу Л. А. Лысенка мы перш за ёсць разумела, што віліся работай студэнціх шматтыражак. З гэтай мэтай наведалі Бранскі дэпартамент педагогічнага інстытута імя акадэміка І. Г. Пятроўскага. Тут азнаёміліся з работай рэдакціі газеты «Учитель», рэдактарам якой з'яўляецца волынскі журналіст У. В. Ярэшчанка, былі прыняты ў парткоме, пасікаўшіся дзеянісцю камасовская і прафсаюзная камітэтай некаторых грамадскіх фарміраванняў — факультета грамадскіх прафесій, клуба інтарнатаўнай дружбы і

нейших пастаўніц партыі і ўрада, звязаных з паскарэннем наўкукова-тэхнічнага прагрэсу, эканамічнага і сацыяльнага развіцця краіны, камуністычнага выхаваннем савецкіх людзей.

Пры абмене думкамі па закрытым пытанням ад гамалістікі выступілі рэдактар шматтыражнай газеты «Сельмашевец» М. Ю. Гулевіч і аўтар гэтых радкоў.

У час знаходжання ў Бранску мы зрабілі экспурсію і змініліся з яго славутасцяй, паглядзелі новую праграму цырка, наведалі шырокі ўядомую «Партызанску паліяну» і размешчаны тут музей баўвой славы. Ад усяго баўцана га — пачутага ў кожнага з гасціў засталося глыбокае вражанне.

З бранскімі журналістамі, партыйнымі работнікамі мы разгіваліся з пачуццем прызнання і ўзделанісці. Вельмі рады будзем сустрацца з імі зноў — на гэты раз на змілі ардзаноснай Гомельшчыны.

...У сацыялістычным спаборніцтве — магутнай жыватворнай сіле.

Ул. БАЛОГА.

Традыцыі

СТАЛА СЦЬ ФАКУЛЬТАТА

Эканамічны факультэт суперечніця сваёй «палацецце» — 16-гадзе. Шаснаццатымі па ліку былі і традыцыйныя «Дні эканаміста», на якія былі запрошаныя былыя выпускнікі эканомфака, выкладчыкі, а таксама студэнты ўніверсітэта.

Рыхтаваліся да традыцыйных дзен загадзі і вельмі старанна. Тым студэнтам, якія ўваходзілі ў архікатэкт, давялося нямаля прападыць фантазіі, творчасці, каб свята надаўга запаміналася ўсім яго ўзделальнікам.

І вось мінула субота стала пачаткам свята. У галоўным корпусе, дзе здаймоца студэнты эканамічнага факультэта, з самай раніцы панавала ажыццёвленіе, а плацаты, малюнкі, сібровская шаржы, развесы на ўсіх паверхах, прыцягвалі увагу ўсіх, хто знаходзіўся тут. Добры настрой і ўсмешкі падарылі 1 гаспадарам, і гасцям Аля Смольская, Таццяна Грудз, Марына Лугавая, Валяніца Юніцкая — аўтары і выкананцы гумарыстычных малюнкаў.

Гасцініца расчыніў свае дзвяры і запрасіў здайцца студэнці

бар «Тры солады». Тут можна было пасядзець за столікам, выпіць шкільную чаю, пагутарыць з сябрамі, паглядзець слайды. Каб наведзальнікам было тут утольна, ўсё зрабілі студэнты групы Т-32.

У фое першага паверха распініў свае рады студэнцкі кірмаш. На яго студэнткі прынеслі свае канцэртскія вырабы, якія з ахвотай купілі на ведальнікі кірмаша. Тут жа прадаваліся канспекты лекцый, шпаргалкі для экзаменаў — якое ж студэнціца свята абыходзіцца без гумару! Сплюнць свой лёс на будучы зімовай сесіі можна было ў гадалак-цыганак.

«Сіяжыся, выкладчыкі» — пад такой назвай праходзіла ўпершы дзень свята студэнтаў-еканамістаў прас-канферэнцыя. На самыя разнастайныя пытанні студэнтаў — і сур'ёзныя і гумарыстычныя — давалі адказы дэкан факультэта У. Д. Арэшчанка, выкладчыкі М. В. Герасімчык, Т. В. Карней, В. У. Матусевіч, М. І. Багданаў, В. У. Клыга, А. У. Бычэнка, В. А. Адзіночанка.

Програму «Дні эканаміста» працягваў святочны канцэрт,

які падрыхтавала Алена Мяжнікава. Асабліва спадабалася гледачам цікавае выступленне студэнцікага тэатра эстрадных мініяцюр. Доўга не змушкала апландысменты ў зале, пасля выступленняў Ірыны Піліпенка, Мікалая Васюка, Валерыя Ігнатава, Святланы Рабяновіч. А пасля канцэрта адбылося ўзнагароджэнне піцікурнікай эканомфака, якія прымаўлі актыўны ўдзел у грамадскім жыцці факультэта.

Сустрака каманд студэнтаў і выкладчыкаў у Клубе вясёлых і зноўходлівых адкрыла праграму другога дня свята. З захапленнем сустрэлі балельшчыкі выступленні старшага наўковага супраноўніка Э. І. Лізардавай, якая выконвала песні «Валенікі», кандыдата эканамічных науک, асістэнта А. У. Быхэнкі, а таксама намесніка дэкані па спорту П. П. Сакоўчыка.

Перамогу ў КВЗ атрымалі выкладчыкі з лікам 18:15.

Завяршыла праграму «Дні эканаміста» святочная танцавальная праграма, якую падрыхтавалі піцікурнікі А. Сан-коўскі і А. Занд.

Свята факультэта скончылася, аднак засталіся аб ім незабытые ўражанні, успаміны.

(Прэс-цэнтр эканамічнага факультэта).

Новы адрас атрада

НАПРАМАК—НАВУКОВА-ВЫТВОРЧЫ

У камітэте камсамола ГДУ даслана пісмо з Сухумскага наўкукова-даследчага інстытута эксперыментальнай паталогіі і трапілі са словамі падзякі байцам наўкукова-вытворчага атрада «Прырода-86» біялагічнага факультэта ГДУ. Мінуўшы летам 11 іго байцоў аказвалі дапамогу работнікам Сухумскага гадавальніка малпай у доглядзе за жывёламі. Раскладаць арабоце атрада «Прырода-86» мы папрасілі яго камандызіра студэнта 3-га курса біялагічнага факультэта Сяргея Зязюліна.

— Спачатку хацелася б склаць цыркыкух аб гісторыі стварэння інстытута і буйнейшага паталогічнага цэнтра (гадавальніка) нашай краіны. Да таго нараджэння Сухумскага гадавальніка малпай з'яўляецца 24 жніўня 1927 года. У гэты дзень па параход «Песталь» дастаўші ў Сухумі незвичайных пасажыраў — двух павіянаў і двух памяшанцаў. Гэта было пачаткам біяграфіі сінічнага наўкукова-даследчага інстытута эксперыментальнай паталогіі і трапіі, у вальерах і клетках якога, а таксама ў вольных умовах утрымліваецца ціпэр вышэйшыя малпай. Гэта буйная наўкукова-даследчая ўстанова, яе калектыв складае звыш 600 чалавек.

Наш атрад паколькіца байцоў быў невялікі. Нам даручылі самую разнастайную работу. Штодзённымі нашымі абавязкамі сталі ўборка замацаванага за кожным участкам, а таксама ўдзел у та званых «падачах». Што гэта такое? Кожная жывёліна ў інстытуце — на строгім уліку. Вучоныя кантролююць яе стан: розныя фізіялагічныя, біяхімічныя і іншыя працэсы. Для гэтага ў розны часовая паслядоўнасць ўжывалі біярэчыкі, фіксуясь розныя паказчыкі іх стану. Усё гэта звязана з

пэўнымі цяжкасцямі. Справа ў тым, што ёсць жывёлы іры паразашкі, чалавекі тэхнікі бяспекі могуць нанесці яму сур'ёзныя траўмы. Нават нязначны ўкус малпай зажывае кала двух месяцаў. Варты аденачыць, што ніхто з байцоў атрада траўм не атрымаў. Былі цяжкі сінічныя пасажыры — двух памяшанцаў, якія былі розныя па свайму «характару», вазе, росту. Адна справа ўзялася кроў у маленькай мартышкі, другая — у дарослага, часта агресіўнага павіяна гамадрылы, які важыць 40 кг і мае кілька кала пяці сантиметраў.

Кіраўніцтва інстытута арганізавала для нас паездку ў адзін з заказнікаў, дзе малпай круглы год жывуць на волі ў горным лесе.

Усе байцы атрада атрымалі добрыя навыкі практычнай работы з дзікімі жывёламі, вядзення наўкуковых даследаваній, папоўнілі свае веды па фізіялогіі, прыматалогіі, вышэйшай наўковай дзікайнасці. Супрацоўнікі інстытута арганізоўвалі для нас курс лекцый па гэтых дысцыплінах.

НА ЗДЫМКУ: камісар атрада Алег Сацюк кала вальера з малпамі.

МАТЭМАТЫКІ ЖЫВУЦЬ ЦІКАВА

У жыцці кожнага факультэта ёсьць свае адметнасці, асаблівасці. Ёсьць яны і ў нас на матфаку. Адна з іх — традыцыйныя «Дні кафедры алгебры і геаметрыі». Больш 10 гадоў існуе гэтая добрая традыцыя. З цагамі разам са студэнтамі ў інтэрнаце, вучэбнай аўдыторыі, спартыўнай зале ў розных цікавых гутарках, дыскусіях, спаборніцтвах, з'ядноўваючы іх, выдаючы эздынасць і педагога, і яго выхаванцу ў розных жанрах мастацкай самадзеянасці, у спорце і г. д. Такім чынам, у калектыве лепши спазнаюць аднага, ствараюцца атмасфера шчырасці і давер'я.

Нядайна закончыліся сёлетнія «Дні кафедры алгебры і геаметрыі». У спартыўнай зале памераліся сіламі каманды выкладчыкаў і студэнтаў з замежных краін, якія вучыліся на матфаку. Матчы па міні-футболу прайшлі з пераменнымі поспехамі.

Як заўсёды, вялікую цікавасць выклікала лекцыя «Матэматыка і музыка». Яна сабрала шырокую аўдыторыю слухачоў. За фартэпіаніна — прарэктар па вучэбнай работе, член-

В. МАНАХАУ, загадчы кафедры алгебры і геаметрыі, дацэнт.

ЛіТАРАТУРНАЯ старонка

Іван ХАРЛАМОВ

Ушла неслышно в сумрак
тишина,
Сорвав зари рябиновые
гроози...
Плынет в небесной
заводы луны,
На Млечный путь
расплескивая звезды
В разливе рос купается
трава,
Сомы, играя, ухают
в затоне...
Надрывно плачет вдалеке
сова,
Пасутся всласть,
похрапывая, кони.
Потрескивают искрами
костер,
Таинственно дуб шепчется
с соснами.
Чарует дрёма сказочный
простор...
Как в детстве я любил
тебя, ночное!

Грусть ли набежит
Или деселье
Явится,
Как дар усталых рук,
Бьется мое сердце
На пределе,
Искры высекает
Каждый стук.
Встречу ли прохвоста
Иль ленивца,
Взяточник мелькнет ли
На пути,
В схватку оно, яре,
Стремится,
С болью
Вырываешься из груди.
В битве оно
С лживостью, бравадой,
Рвется
Кривоголки одолеть...
Сердце, еще долго
Тебе надо
Стойким быть,
Сражаться
И гореть!

Сложить бы прожитые
годы,
Какой была бы высота
Из ясных дней
И непогоды,
Когда осенний дождь
Хлестал!..
Какою выросли бы глыбой,
Незримо уходя в зенит,
Тоска содеянных ошибок,
Боль незаслуженных обид!
И все ж,
Под туи поднимаясь
Вершиной отошедших лет,
Немало
Жизнь моя простая
Познана счастья
И побед...
В поту я весь
Горел работой,
Трудился,
Силы не щадя...
И жил всегда
Одной заботой,
Чтоб крепла Родина моя.
И чтоб ее светились дали,
Христи в душе
Я отсвет рос
И никогда своим печали
Ей с тайным умыслом
Не нес.

Алена ШЭВЕЛЕВА,
студентка 3-го курса
гістфіла.

ЗІМОВЫ ЭЦЮД

Сняжынка за сняжынкой
Ляшць у белы свет
І за табой услед
Сняжынка за сняжынкой.
Пушынкі ясны след
Сняжынка на дол слязінкай,
Сняжынка за сняжынкой
Ляшць у белы свет.

Хто спрабаваў на далоні
ўзял чалавече сэрса,
Тое, што птушак паравенай
вырваша з клеткі імкнеша?
Толькі б яго і пакласці туды
не паспелі —
Рукі б згарэлі.

Інэса ТАРАСАВА,
студентка гістфіла.

Прамень, што падае
на плечы,
Ласкавы поіскі ваші руки,
У сіплай вазе гвоздікі —
Усё напомніце майскі
вечар.
Ліловай фарбай ён кране
Галінкі клёнаў і акацый...
Не, не ў шалац,

а да палаца
Дарогу абыцалі мне.
І позіркі крышку

летучены
Чагосыці даўнага чакаў.
Пяшчотна ветрына кальхак
Дрыготкі ад шчасця цені.
У жоўтым выплываў чауне
Вандрунік-месяц...

Мора... Хвалі...
Я верыла, што вы кахалі,
Але кахалі вы, ці не?

НАЧНОЕ
ВОЗЕРА

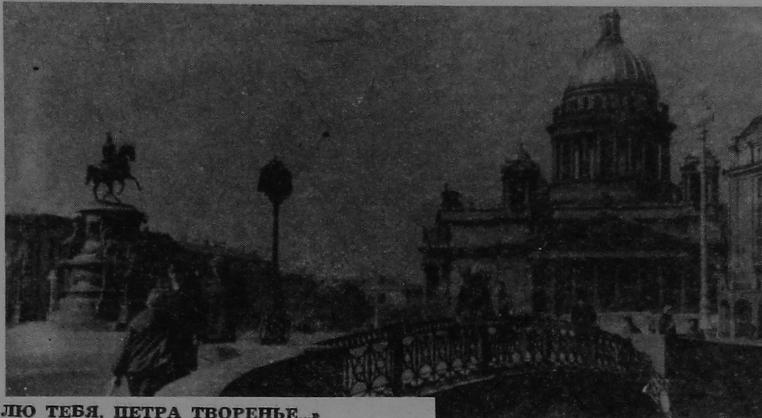
Нажіліўшыся,
месяц, гарлач
Разліває свято на беразе...
Не змаўкае савіны плач,
І здаоца ліловымі
ветразі.

Ірина ВЕШНЯЯ

Кто жаждет центром быть
свершений,
Іные — едут за рублем,
А кто-то ищет приключений...
Прощай, так или иначе, дом!
Прошайте, лес, река и поле
Да ветром веемый на воле
Шекотный тополиний пух.
Но где, в каких бы райских
землях

Нам не бывать.
Через года, придем
Глухому зову внимания:
Родины не будет никогда
Волны Сожа движенья
в блеске,
Той зорьки, что
не разлобить,
Да перепелочки полесской,
Что кротким плачем просит:

Лариса РАМАНАВА,

«ЛЮБЛЮ ТЕБЯ, ПЕТРА ТВОРЕНЬЕ...»

Фота У. Чысціка.

Віктар ЯРАЦ

БАГДАНОВІЧАВЫ МАДОННЫ

Калі ён прыезджаў з шырокай Волгі
у краі, дзе свет убачыў немаўлём —
яму насустряла ўзбалотка вольхі
і вербы над ракой і ручаем,
і хвоі ўсіх бароў спрадвечна-гойных,
усіх дуброў малутныя ставалы
спляшаліся, каб лісцем, нібы Нёмнам,
звініце яму пра залатыя сны.
Але з усіх радні зеленачубай
яму найбольш мілейшымі былі бярозы.
З песяні іхнія, сэрцу любай,
хадзіў па сцежках дзедаўскай зямлі,
І падаўствам быў не раз здзіўлены,
што падарыў скупы на ўцехі лёс:
як белы кужаль, як бярозаў строй —
і стройны стан, і вадаспады кос
у беларускіх чарапіц, што столыкі
на гэтай роднай і святой да слёз зямлі,
як у гаях празрысты-звонкіх
бяроз, бяроз...

І слова самі ткуцца, без прымусу,
лятуць пачуцці, як аблокаў пльны:
над кожнымі шляхамі спілак Беларусі —
напевна дрэў, нібы ў жніве — жанчын.
А ў вечар зоры, на зямлі зімовай,
яму не раз замовай ад бяды,
«як мары, белыя бярозы...» — будуць слова
струменіца глыбокім жывой вады.

Владимір БОГОМОЛЬНИКОВ.

Жартам і сур'ёзна

І З Ю М И Н К А

(По мотивам Булата ОКУДЖАВЫ)

Посвящается Л. К. Сальниковой и рабочим возглавляемого ею абонемента библиотеки ГГУ.

В застекленное здание двери с волнистым открою
И увижу друーズ здес своих наяву.
Книжный томик возьму, на любовь свое сердце настрою,
А иначе зачем на земле этой грешной живу?
Виноградную косточку в землю зарою,
А потом обнаружу, что в ком-то изюминка есть...
Вы простите, друзья, что я вас беспокою:
Я хочу дефицитную книгу прочесть.
Знаю, сердце мое здесь найдет утешенье,
Хоть большим должником перед вами сльву.
Царь небесный пошлет мне прощенье за прегрешенья,
Ну а я перед вами покорно склоняю главу.

Новыя кнігі

«ЛІСТЫ ў
БУДУЧЫНЮ»

Чае ў маёўках, распаўсюджвае пракламацыі. А калі грымуны 1905 года, юнак удзельнічае ў мітынгах, демантрацыях, забастоўках. Рэвалюцыя нараджася легальны беларускі друк, з'яўляючыся першыя беларускія газеты «Наша доля» і «Наша ніва». Восеню 1908 г.

На смерць С. Палуяна адгукнулася Янка Купала, Максім Багдановіч, Цішак Гартын, Ядварін Ш. Менавіта яму М. Багдановіч прысыцьці свой славуты зборнік «Вянок», а Я. Купала — адну са сваіх лепшых пазм «Курган». Дык што гата быў за чалавек?

Нарадзіўся Сяргей Палуян 7 (19) кастрычніка 1890 года ў Врагіне ў мінагадзетнай заможнай сялянскай сям'і. З малых гадоў Сяргей палюбіў беларускую мову, працоўны люд. З гадамі яму ўсё болей і болей не давалі спакою пытанні: «Чаму ў нас больш зямлі, чым у крышыцкіх мужыкоў?», «Ці праўда, што мужыкі такі самы чалавек, як і пан?», «Чаму дома паміж сабой мы гаворымы?», «Чаму наша паміж сабой мы гаворым?», але як прыведуць госці — па-нашаму, як і па-польску?».

Неўзабаве С. Палуян едзе вучыцца ў Мазыр у шасцікласную прагміназію. Тут ён знаёміца з рабочымі, удалэйні-

На крайнюю меру пратасту.

На дойгі гады творчая спадчына беларускага рэвалюцыянер-пабліцыста,

крытыка, паэта заставалася невядомай шырокаму колу грамадства. І вось, дзякуючы намаганням беларускіх даследчыкаў Вячаслава Рагойшы і Таццяны Кабржыцкай, былі знайдзены невядомыя сучаснаму чытачу творы С. Палуяна. Як рэвюм пісменніку выйшла сёлета ў свет у выдавецтве «Мастацкая літаратура» кніга «Лісты ў будучынню», у якой сабрана ўсія вядомая сёння нам творчая спадчына С. Палуяна, а таксама ўспаміны аб ім. У кнігу ўвайшлі пасміртна наდрукаваныя ў «Нашай ніве» апавяданні «Вёска» і верш у прозе «Хрыстос уваскрасі», публіцыстыка — цыклы артыкулаў пра адраджэнне культуры беларусаў, украінаў, чуваючыя якутаў. Аўтар выступіў як паслядоўны рэвалюцыянер-інтэрнацыяналіст. Разам з патрабаваннем аб неабходнасці адкрыцця беларускай нацыянальной школы, пашырэннем літаратурно-грамадскага статусу роднай мовы Сяргей Палуян выступіў як абаронца нацыянальных інтаресаў іншых народоў. Гэты факт заслугоўвае асаблівай павагі. Сабраны ў кнізе таксама некрологі, прысыягненні С. Палуяну, ёсць унікальныя фотаздымкі.

Кніга «Лісты ў будучынню» з'явілася прыкметнай падзеяй у літаратурных жыцціах рэспублікі.

М. ШУКАНАУ,

студент 4-га курса гісторыка-філалагічнай факультета.

ГОМЕЛЬ: ТВОЙ ГОД УЗНІКНЕННЯ?

Гомельская зямля захоўвае памяць аб гісторычных падзеях, лёсах людзей і цэлых пакаленнях. Зімой мінулага года яе векавы спакой быў парушаны. Пачаліся работы па расшырэнню і рэканструкцыі размешчанага ў гісторычнай частцы парка кінатэатра імя Ісаевікі. Але будаўніцтва прыпынілі археолагі Гомельскага абласнога краязнаўчага музея ў адпаведнасці з законам БССР аб ахове і выкарыстанні помнікаў гісторыі і культуры. Яшчэ дзесяць гадоў таму назад экспедыцыя Інстытута гісторыі АН БССР, якая праводзіла раскопкі пад кіраўніцтвам М. А. Ткачова, дала заключэнне: гэты ўчастак гомельскага парку ўваходзіць у тэртыорыю старажытнага горада.

Музей, які выступіў з ініцыятывай правядзення раскопак у зоне новабудоўлі, сутыкнуўся са складанай задачай: тэрмінова арганізація археалагічнай атрада і ў сціслыя тэрміны правесці наўкавыя даследаванні.

Першымі на дапамогу археолагам паспяшліся студэнты-гісторыкі ГДУ Сар-

ваць давялося пад пякучым сонцем, старанна перабіраючы рукамі зямлю на плошчы 180 квадратных метраў. Дважды дзён добрасумленні працы дали добрыя вынікі: калекцыя гісторычных знаходак склала некалькі тысяч адзінак. Выпускніца гістофіла ўніверсітэта Наталля Бадрунова — лабарантка экспедыцыі — ледзь паспяліла адзінчыца знаходкі на плане раскопу і апісала іх у палівым дзённіку: сапраўдны россып шкляных пашерак і бранзалетаў, нажы, цвікі, замкі, наканечнікі строл, бронзы ўпрыгожванні... Сярод знаходак аказаўся рэчы, якія ўяўляюць значную наўковую цікаўасць. Такі — бронзовы языгнікі амулет у выглядзе фігуры дракона, хрысціянскі крыж-складзень XII ст. (такіх ва ўсёй Старынай Русі вядома не больш 4—5) і вельмі рэдкая знаходка — вялікі кавалак сярэднерускай калчугі. Адкрыты рэшткі склепаў і падвой XVII—XVIII ст. у якіх сабрана нямала вырабаў з металу, косці, гліны. Унікальным аказалася падзям-

касцяк наўковова-вытворчага атрада «Археолаг». Да яго дадучылася і студэнтка 1-га курса гістофіла А. Марэніна, якая засталася на раскопках і пасля праходжання практикі. «Стракаты» састаў атрада, на якім аказаўся побач гісторык, філолог, эканоміст, геолаг, матэматык, фізкультурнік, не першыкодзіў яго камандзізу Аллегу Краўцівічусу стварыць сапраўдныя блавы і агуртаваныя калектыв энтузіястаў. У ім не было не толькі адстакоў, але і «сярэдніх» — усе працавалі ўдарна. Іх рукамі былі выкананы ад пачатку да канца работы на другім — самым складаным участку даследавання. На плачы студэнтў-старшакурснікаў С. Міхайловскага і С. Гарадкоўская лягала ўскладанацца работы экспедыцыйных лабарантў. Раскопкі працягваліся да канца верасня, калі начная замарозкі ўжо сковалі прамочаную вільготнасць зямлі (а яе дадаваліся расціркі рукамі!). Праца добраахвотнікаў не была дарэмнай. Вось толькі некаторыя знаходкі: шэршаг жалезных наканечнікаў стрэл, шпор і кап'е — предметы рыштунку сярэднерускага война XI—XIV ст., глінныя сасуды XII—XIII ст. з кляймам у выглядзе языгнікі сімвалу нябеснага свяціла, рэшткі жыллёвых пабудоў... Ключ ад дзвіярнога замка і маленкай бусыні лімонападобнай формы дазволілі датаваць ніжні пласт пасялення X—XI ст. А гэта на 200—250 гадоў раней першага ўпамінання горада ў летапісу! Маладым удзельнікам археалагічнага атрада пашчасціла «дабрацца» да наўчных вытокуў, дакрануцца да старажытнай гісторыі Гомеля, адлік якой пачаўся больш тысячаў гадоў таму.

Раскопкі бягучага года завершаны. Па матэрыялах раскопак будуць напісаныя курсыавыя, дыпломныя, а магчымыя, і наўковыя студэнцічкі работы. Многаму навучыцца студэнты мінультым летам і ўвясною: наўлікі веды па гісторычнаму краязнаўству, спасылі сакрэты палівой археалогіі. Але галоўнае, бадай, у тым, што рабяты змогуць па-сапраўднаму цаніць і разумець далёкую гісторыю нашага краю.

Істотны наўковыя вынікі раскопак. Знаходкі дазваляюць меркаваць, што гісторыя Гомеля пачынаецца калі тыячы гадоў назад. Цяпер мы можам прасачыць гісторыю Гомеля на працягу дзесяці стагоддзяў. Вялікай калекцыяй гісторычных знаходак упрыгожыць новую археалагічную выстаўку абласнога краязнаўчага музея.

А. МАКУШИНКА,
м. в. с. абласнога
краязнаўчага музея,
кіраўнік археалагічнага
атрада.

НА ЗДЫМКУ: студэнт
гістофіла Станіслав Гарадкоў
у час раскопак.

Лягнчайнае жылле XII ст. са слядамі драўляных сцен, падлогі і даху і захаваўшайся глынянай печчу. Вялікую радасць выклікалі ў студэнтаў знаходкі абломкі шкляных бранзалетаў — любімых упрыгожванняў усходнеславянскіх гарадзян XII—XIII ст. Iх сабрана больш 150 штук — жоўтых, зялёных, філітавых... Раней лічылася, што такое високасцілізованнае рамяство, якім з'яўлялася старажытнае шклоробства, развівалася толькі ў буйнейшых гарадах Русі, а ў Гомелі шкляныя бранзалеты везлі з самога Кіева — «маці гарадоў рускіх». Сапраўднае адкрыцце — знаходка ў наўшым раскопке рэшткі шклоробчай майстэрні XII—XIII ст. — дазваляе перагледзець раней існаваўшую думку.

Эстафету практикантата прынялі ўчарашнікі аўтунікенты, якія адгукнуўся на заклік гаркома камсамола і камітэта ЛКСМВ ГДУ. 25 юнакоў і дзяўчын склалі

«Сакрэт» ЛАУРЫ», 1 ч., 35 мм (Аб аргінальнай са-марбной легкай машыні).

«Вітраю дафті, зямля», 1 ч., 35 мм, каляровы (Аб эвалюцыі жывой прыроды).

«Заўтра ты прыдзеш у клас», 2 ч., 35 мм (Аб прафесіі настаўніка).

«Залатое слова старажытнай Русі», 2 ч., 35 мм і 16 мм (Фільм прысвячаны 800-

ЁСЦЬ НА КАГО РАЎНЯЦА

...У інтэрнаце № 1 сабраліся першакурснікі фізічнага факультэта на вечар, які настуў назву «Сабры мае, студэнты шудоўнае!». Яго адкрыў трэцякурснік сакратар камсамольскага бюро А. Кот. Аляксандар расказаў першакурснікам аб тых вялікіх магчымасцях, якія дае студэнтама жыць маладому чалавеку ў плане духоўнага становлення асобы.

На факультэце вучыцца ня-мала юнакоў, якія прыйшли добрую загарбтку ў час службы ў рэдца Савецкай Арміі. Сярод іх — Аляксандр Кот, Мікалай Васкоў, Анатоль Стыржнёў. Ад імі былых воінў выступіў апошні ў наўзанных студэнтаў. Ен гаварыў таксама аб той вялікай карысці, якую прыносяць студэнткі атрада народнай гаспадары, падзяляючы сваімі ўспамінамі аб мінулым працоўным семестры, удзельнікамі якога ён быў.

На факультэце вучыцца ня-мала юнакоў, якія прыйшли добрую загарбтку ў час службы ў рэдца Савецкай Арміі. Сярод іх — Аляксандр Кот, Мікалай Васкоў, Анатоль Стыржнёў. Ад імі былых воінў выступіў апошні ў наўзанных студэнтаў. Ен гаварыў таксама аб той вялікай карысці, якую прыносяць студэнткі атрада народнай гаспадары, падзяляючы сваімі ўспамінамі працоўным семестры, удзельнікамі якога ён быў.

Ленінская стыпендыята, член камсамольскага бюро факультэта Алена Паскоў з'яўляецца яркім прыкладам таго, як можна паспеховы сплачыць выдатную вучобу з актыўнай грамадскай дзейнасцю. Дзяўчына расказала аб тым, як цікава праходзіць летняя педагогічная практика ў студэнтаў педагогічнага патоку фізічнага факультэта, заклікала першакурснікі атасца на час летніх месяцаў піянерскімі важкімі.

Кожны студэнт можа праверыць свае здольнасці ў наўково-даследчай работе. Іван Ліба — актыўны ўдзельнік

СЯРОД ПРЫЗЁРАЎ

У Доме фізкультуры ДФСТП праведзены чэмпіянат Гомеля па клацнай барацьбе, які прысвячоўся 43-й гадавіне выявлення Гомеля ад нямецка-фашистскіх захопнікаў. Паспехова выступілі студэнты нашага ўніверсітэта. Чэмпіёнамі ў сваіх вагавых катэгорыях сталі студэнт 4-га курса факультэта фізывыхавання С. Квяцінскі і студэнт матфака М. Астрошчанка. На другую прыступкі п'едэсталы гонару пасля падынкаў на дыбване ўзяліся

Ю. Бельскі з фізічнага, В. Хадан з бялагічнага, А. Данілік з А. Осіпаў з эканамічнага факультэта, на трэцюю — П. Базару з факультэта фізывыхавання. Усе прызёры першынства ўдостоены дыплома.

С. ДЗЕГЦЯРОУ,
тренер.

У ДРУГІ РАЗ ЗА ПАР

Завяршыўся розыгрыш першынства Гомельскай баярдзі на шахматах сярод жанчын. Званне чэмпіёнкі заваявала студэнтка нашага ўніверсітэта, кандыдат у майстры спорту Е. Петрыкоўская, якая набрала 8,5 ачка з 10 магчымых. Да рэчы, чэмпіёнкай Гомельшчыны яна стала другі раз запар.

ВАШ АДПАЧЫНАК

6-га снежня: агульнауніверсітэцкі конкурс чытальнікай і асобы музычных выкананіц. Чытальнікі паспеховы сплачыць выступілі студэнты нашага ўніверсітэта. Чэмпіёнамі ў сваіх вагавых катэгорыях сталі студэнт 4-га курса факультэта фізывыхавання С. Квяцінскі і студэнт матфака М. Астрошчанка. На другую прыступкі п'едэсталы гонару пасля падынкаў на дыбване ўзяліся

У. І. Леніна. Білеты — у прэфко-ве студэнтаў.

7-га: з 10 да 14 гадзін спартыўна-масавыя мерапрыемствы на фізічнім факультэце. Спартыўная зала № 1. З 14 да 19 гадзін — спаборніцтва па настольным тэнісу і міні-футболу. Спартыўная зала № 1.

8-га снежня: турнір па шахматах па плану агульнауніверсітэцкіх спартакід. Іншрат № 2. Пачатак у 18 гадзін.

ШТАБ ВЫХАДНОГА ДНЯ,
СПАРТКЛУБ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Пры штабе працоўных спраў ўніверсітэта пачало сваю работу грамадскае бюро па працаўладкаванню студэнтаў.

Жадаючыя ўладкаванца на работу могуць звярнуцца ў камітэт камсамола ўніверсітэта з 14 да 17 гадзін (галоўны корпус, п. 1-15, бюро па працаўладкаванню).

Редактар Ул. БАЛОГА.

Лабараторыя ТСН інфармуе МОЖНА ЗАКАЗАЦЬ ФІЛЬМЫ

«Зямля заўсёды побач», 2 ч., 35 мм, каляровы (Аб падрыхтоўкі і забеспечэнні касмічнай палётут).

«На пры়эле — ваш мозг», 8 ч., 35 мм, каляровы (Аб сучаснай ідэалагічнай ба-рацбе).

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, ректората, комітета ЛКСМВ і профкомов Гомельскага гosударственнага ўніверсітэта (на беларускім языку), Гомельскай фабрыкі «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР па справах выдавецтва, паліграфіі і книжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.